

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XXII. Ne dixeris: Peccavi, & quid mihi accidit triste? Altissimus enim est
patiens redditor. Eccli. 5.4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

cujus hodie agimus natalem, Aloysius, inquam, Gonzaga. omnem ejus vitam percurrere, & videbis, quomodo in triplici hoc sensu, quem meditati sumus, perfectè DEO suos oculos consecra-

verit. Quid igitur mirum ipse
que fuisse preservatum à DE
tor inter laqueos, quibus
victor exivit?

* * *

XXII.

Ne dixeris: Peccavi, & quid mihi accidit triste? Aliquis enim est patiens redditor. Eccli. 5. 4.

1. **C**onsidera, unde sit, quod multi in dies audaciores fiant ad peccandum. inde est, quod DEUS non statim plectat. si quories aliquis in blasphemiam prorumpit, repente linguam à vermibus lacerari sentiret; si is, qui furtum committit, illico referret manus aridas, qui fraude decipit, hebesceret animo, qui carne delinquit, fœdissimâ aspergeretur leprâ; credisne tot futuros in mundo blasphemos, tot fures, fraudulentos, lascivos? at quia DEUS lenè procedit in castigando, quia tolerat, quia tacet, dissimulat, semper sunt audaciores homines: *Quia non profertur curâ contra malos sententia, absque timore illo filij hominum perpetrant mala. Eccl. 8. v. 11.* O monstruosam malitiam filiorum non DEI sed hominum, ideo velle esse impium, quia DEUS est bonus! Constat sanè tales filios non pertinere ad DEUM, à quo sunt penitus diversi. sunt filii perditionis, hoc enim significant verba illa filij hominum. quia *filius hominis* à scripturâ semper sumitur in sensu optimo; porro *filij hominum* sem-

per aut serè semper usurpantur à *Filiis hominum usquequo gravi*
Pl. 4. v. 3. *Vani filij hominum. Pl. 12.*
Mendaci filij hominum. Pl. 12.
& hinc vides abuti Miseriam
vinâ ad peccandum audacis,
esse planè ac esse de numero Peccatorum:

2. Considera, quid de te trahite sineres ad exorbitantiam gravem? Ne dicas ergo, ne dicam *Peccavi*, & tamen nihil mihi accidit? *sum viribus vegetus: habeo viros, & hi sunt incolumes: habeo cultates, & istæ augentur, habeo peccos, quotquot desidero, & omnia nevolos. & quamvis nec in malis sint, illi in te inveniunt. Non ita infelix, non ita. quia lingua inimicum est odiosa DEO, imò in malis. Non est iste sermo, qui misericordiam provocet, sed potius, qui accendit, cum corde servatur, & facit accendit, cum etiam prorumpit in ira. Judith. 8. v. 12. Emissum putas, cum peccas impune? Non non esse in mundo, aut si sit, esse*

esse stupidum, nec advertere ad malum, quod agis: Alii nimium iniquum est rebum illud *Accidit*, quia illo te credere demonstras, DEUM depositam Providentiâ casu regi. O quantum falleris! *Altissimus enim est patiens redditor*, ita est, saepe cunctatur, sed venit tamen. Cunctatur saepe, quia *Potens* est, sed semper pervenit, quia *etiam est Redditor*. & si ipse est *Redditor*, quomodo casu & temere procedat: casu dare potest, qui dat, quia non recusat huic dare potius, quam illi, sed casu dare non potest, qui reddit.

3. Considera, cur specialiter sapiens voluerit hoc loco DEUM appellare nomine *Altissimi*. Ita appellavit, ut insinquaret DEUM, uti bonus est tolerando, tantâ patientiâ malum, quod agis, ita sapientem quoque & potentem esse. Sapientem, ut adverteat. Potentem, ut puniat. Nonne *Altissimus* est: igitur cuncta videt, quatuor agis super terram, quia stat sublimis, imò sublimior ipso sole. Nonne *Altissimus* est: igitur comprehendere te semper potest, quia semper capiti tuo imminet. & cum ista ita se habeant, tu non times ipsum, imò excidere tibi finis verba tam sacrilega, ut sunt ista: *Peccavi, & quid mihi accidit triste: ne temere quid loquaris; DEVS enim in celo & tu super terram.* Eccl. 5. v. 1. Ecce igitur, cur DEUS hoc loco vocetur *Altissimus*: nempe ut eum incipias timere, et si sit bonus? *Dalocum timori Altissimi.* Eccl. 19. v. 18.

4. Considera majorem fore timorem tuum, si memineris, quod etiam sit *R. P. Pauli Segneri Manna Anima.*

Patiens redditor. Verum est, verba ista primâ fronte non adeo propria videntur, quia patientia potius ad eum pertinet, qui debet recipere solutionem, quam qui debet reddere, unde debitor ille Evangelicis et creditori suo dixit: *Patientia habe in me, & omnia redda tibi.* Mat. 18. 16. Videtur ergo aut non debuisset dici *Redditor*, sed *Ultor*, (cui nomini recte adjungi potest adjectivum *patiens*) aut non debuisset dici *Patiens*, sed *Fidelis*, adjectivum, quod recte jungitur nomini *Redditoris*. sed si penitus expendas, adverbes yim dicti, quae sapienti fuit proposita, dicere voluit DEUM non habere prurimum puniendi quenquam, ut qui non ex irâ, sed Iustitiâ punit. Quid ergo fecit: dicere noluit, quod DEUS sit *ultor*, quia vox ista iram significat. dicere solum voluit, quod sit *Redditor*, quae vox à premio præscindit & pœnâ. Jam verò cum de premio agitur, patientia in ejus dilatione penes illum est, cui solvitur: sed non ita, cum agitur de pœnâ: tunc enim patientia est ex parte solventis. hinc autem de pœnâ agitur, & ideo mirum esse non debet, quod sapiens dicat DEUM esse patientem, quamvis ipse sit, qui solvit: *Patiens redditor.*

5. Considera Dominum, cum punit, *Redditorem* dici, quia non solum peccatori pœnam reddit, quam meruit, sed etiam sibi reddit gloriam, quam ille sustulit. imò hic est finis præcipuus, quem Dominus habere debet, & habet in puniendo quocunque: Unde sceleratæ Sidoni, cum agit de plagis, quas illaturus erat: *Ecce,*

Ecc

in-

inquit, ego ad te Sidon, & glorificabor in medio tui. Ezech. 28. v. 22. & idcirco propriè loquendo, semper magis DEO convenit nomen istud *Redditor*, quàm *Ultor*, quia magis exprimit propositum, quod habet DEUS in te puniendo, quod non est tua pœna, sed sua gloria. & si ira res habeat, nonne etiã vides, cur potiùs dicatur *patiens redditor*, quàm *fidelis*. Non dicitur *Fidelis*, quia non omni utitur rigore, cum reddit sibi hoc genus gloriæ. si bene notes, multum, imò totum sepe remittit. sed è contrario *Patiens* vocatur, quia plerumque non festinat in eã sibi reddendã, quando etiam non advertis: procedit tardè, procedit placidè, nec habet difficultatem etiam diutiùs expectandi. Quum igitur vides te non puniri quantumvis obstinarum in malo, ne dicas DEUM non esse redditorum, uti forsitan tu putas, quippe cum sit *Patiens redditor*.

6. Considera, quate Dominus difficultatem non habeat expectandi etiã diu illam gloriam tam justam, quæ reddi debet in te puniendo quantumvis contumace. Non habet difficultatem tribus ex causis. prima est, quia etiam absque ea, tantum habet gloriæ, quantum sufficit: *Plena est omnis terra gloriã ejus*. Il. 6. v. 3. secunda, quia securus est, quod possit eam gloriam sibi reddere, cum voluerit, quia à nemine dependet. *Mea est ultio, & ego retribuam*. Dent. 32. neque periculum est, ne tu interim evadas, aut te subducas. Tertia, quia quantum di-

utius expectat in ea sibi reddendã accipiet majorem. unde licet olea, quæ non profert fructum singulis, ut deinde uberius fructum. *Erit quasi oliva gloria ejus*. Oly. Si Dominus differat reddere gloriam suam, illam duplicabit, patientiam magis in tolerando stratam, tum quia tantò graviorum pœnæ, quanto tardiorum igitur etiam diu differre poterit scis eum, qui expectando magis habere patientiam expectanda DEO est. & si ita est, facile est quàm meritò dicatur *Patiens* cum agitur de pœna irroganda. autem, quando non sit *patiens redditor*? cum de premio agitur, quoniam habet propensionem facere bene. Malum facit ex necessitate, reddit sibi gloriam, quam illi meriti, & ideo lentè facit: *Hec cur super hostibus meis*. Il. 1. v. 22. facit ex voluntate faciendi, cum & quasi genio suo, & ideo promptitudine facit. Ceterum intelligis, etiam malum quantum tantò gravius venturum, & hoc quod ait sapiens: *DEVS vindicabit*. & cur hoc ait? an propter perfiditatem verborum? ne hoc sed ita dicit, quia *vindicat* pro commissionis, quæ jam fecit, *vindicabit* peccatum ommissionis, nunc facis, cum ille dat tibi signum pœnitentiæ, & tu abijeris.

* * *